

DANSK DEKOMMISSIONERING

Mål- og resultatplan 2019

Dansk Dekommissionering

Indhold

1. Indledning.....	3
2. Præsentation af institutionen.....	4
3. Dansk Dekommissionerings strategiske målbillede	4
4. DD's strategiske pejlemærker	5
Mål for 2019	5
1. Dekommissionering.....	5
DR3	5
Hot Cell	6
Teknologihallen	6
Behandlingsstationen	6
2. Langsigtet løsning for affald	6
3. Drift og Affaldshåndtering	8
4. Tekniske støttefunktioner	9
5. Administrative støttefunktioner.....	9
5. Ikrafttrædelse og underskrifter	10

1. Indledning

Nærværende mål- og resultatplan er indgået mellem Styrelsen for Institutioner og Uddannelsesstøtte (SIU) og Dansk Dekommissionering (DD). Mål- og resultatplanen indeholder mål for Dansk Dekommissionerings arbejde i 2019.

Aftalen er baseret på de krav og vilkår for DD's virksomhed, som er lagt fast i Folketingets beslutning om igangsættelse af dekommissioneringen (B48 af 13. marts 2003), folketingsbeslutning B90 af 15. maj 2018 om en langsigtet løsning for Danmarks radioaktive affald, godkendte aktstykker samt de årlige bevillingslove. Herudover skal gældende budget- og bevillingsregler, overenskomster m.v. følges, med mindre der på sædvanlig måde er skaffet hjemmel til fravigelse.

Efter udløbet af kontraktperioden udarbejdes en afrapportering af årets indsats i DD's årsrapport. I vurderingen af mål- og resultatplanens opfyldelse lægges vægt på, at de opstillede mål og resultatkrav realiseres inden for de afsatte økonomiske rammer og fastsatte tidsfrister. Genforhandling/justering af kontrakten kan finde sted ved væsentlige ændringer af de grundlag, hvorpå kontrakten er indgået.

Mål- og resultatplanen er udarbejdet efter Finansministeriets retningslinier i "Strategisk styring med resultater i fokus".

Nærværende mål- og resultatplan understøtter DD's målsætning om, at dekommissioneringen af de nukleare anlæg sker sikkerhedsmæssigt fuldt forsvarligt inden for de fastlagte økonomiske rammer og den i B48 forventede tidsramme. Forhold vedrørende etablering af en langsigtet løsning for det lav- og mellemaktive affald er dog en væsentlig ubekendt i denne sammenhæng.

Fremdriften i realiseringen af mål- og resultatplanens pejlemærker afrapporteres til Styrelsen for Institutioner og Uddannelsesstøtte (SIU)

DD's mission og vision understøtter de vilkår og betingelser, der er fastlagt i B48 og B90:

Mission

- Vi skal dekommissionere de oprindelige nukleare anlæg på Risø til "greenfield" (anvendelse uden restriktioner) inden udgangen af 2023, på et miljø- og sikkerhedsmæssigt højt niveau og økonomisk mest fordelagtigt og effektivt.
- Vi skal vedligeholde de nukleare anlæg, indtil de er dekommissioneret.
- Vi skal opbevare alt affaldet under sikre og trygge rammer i en opgraderet lagerfacilitet indtil senest 2073, hvor en langsigtet løsning skal være klar til brug.
- Vi skal modtage, behandle og opbevare radioaktivt affald fra danske brugere af radioaktivt materiale.
- Vi skal deltage aktivt i processen med at finde en langsigtet løsning for det lav- og mellemaktive affald.

Vision

- Vi gennemfører opgaverne på et sikkerheds- og miljømæssigt højt niveau, med fokus på beskyttelse af medarbejdere, befolkning og omgivelsesmiljøet – og lever op til høj international standard.
- Vi gennemfører opgaverne økonomisk effektivt, og inden for rammerne fastsat i B48 og B90.
- Vi har fokus på medarbejdernes motivation og kompetencer og sikrer, at de opnår en erfaring, som er brugbar også uden for DD.

- Vi har en åben dialog med vore interessenter og offentligheden, med særlig fokus på lokalbefolkningen.

I tilknytning til sin mission og vision har DD formuleret en række strategiske mål vedrørende dekommissionering, organisation, sikkerhed og arbejdsmiljø, økonomi samt eksterne interessenter og offentligheden. Målene kan findes på www.dekom.dk.

2. Præsentation af institutionen

DD har til opgave at afvikle de nukleare anlæg på Risø, håndtere radioaktivt affald fra det danske samfund og deltage i processen mod en langsigtet løsning for det radioaktive affald. Sideløbende skal vi vedligeholde og sikre anlæggene, til de skal dekommissioneres. Afviklingen af de nukleare anlæg skal ske miljø- og sikkerhedsmæssigt fuldt forsvarligt og økonomisk mest fordelagtigt og effektivt.

I henhold til B48 skal dekommissioneringen være afsluttet senest i 2023. Arbejdet omfatter planlægning, analyser, nedrivning, dekontaminering samt affaldsminimering, -karakterisering, -emballage og – opbevaring i midlertidige lagerfaciliteter, indtil en ny, opgraderet lagerfacilitet er opført på Risø-området og affaldet overført til denne. På sigt, og senest i 2073, skal affaldet være overført til slutdeponering. Undervejs udvikler vi nye arbejdsredskaber, og særlige faciliteter opbygges, når specielle udfordringer kræver det.

I medfør af Folketingets beslutning B 90 skal affaldet opbevares i en ny, opgraderet lagerfacilitet på Risø-området i op til 50 år. Parallelt hermed igangsættes undersøgelser af muligheden for etablering af et dybt geologisk depot til affaldet, og der tilrettelægges en grundig politisk proces med inddragelse af relevante interessenter. Internationale bestræbelser på at finde en international løsning for det bestrålede forsøgsbrændsel – det såkaldt særlige affald, jf. også B 48 - fortsættes.

Det er en grundlæggende præmis for DD's virke, at alle opgaver udføres med afsæt i sikkerhed og kvalitet.

3. Dansk Dekommissionerings strategiske målbilleder

DD's mission er veldefineret og kan udledes af Folketingets beslutninger B 48 af 13. marts 2003 og B90 af 15. maj 2018; vi skal dekommissionere de nukleare anlæg på halvøen Risø til såkaldt greenfield (ingen radiologiske restriktioner på bygninger og landområder), vi skal modtage og håndtere radioaktivt affald fra danske brugere af åbne og lukkede radioaktive kilder, og vi skal deltage i processen mod en langsigtet løsning for det danske, radioaktive affald.

DD's mission og vision kan udmøntes i følgende, strategiske pejlemærker:

Sikker og effektiv dekommissionering

Med udgangspunkt i "vugge til grav"-princippet vil vi sikre, at alle faser tænkes ind fra start ved projektplanlægning og drift, for at opnå størst mulig effektivitet økonomisk og tidsmæssigt. Omegns- og arbejdsmiljø skal også tænkes ind fra start ved planlægning af de enkelte projekter og opgaver. Vi vil løbende have fokus på videreudvikling af kvalitetsstyringen til understøttelse af en effektiv og sikker dekommissionering.

Sikker håndtering af affaldet

Det er vigtigt, at det radioaktive affald håndteres og opbevares sikkert på både kort og lang sigt, uanset hvor det stammer fra. Vi vil arbejde for minimering af affaldsmængderne gennem frigivelse, genanvendelse og andre former for affaldsreduktion, og bidrage til, at der findes en sikker løsning for det radioaktive affald på både mellemlangt og langt sigt.

Åbenhed og dialog

Vi ønsker størst mulig åbenhed og dialog om dekommissioneringen og affaldshåndteringen. Vi vil sikre dette gennem aktiv informationsformidling via hjemmeside, modtagelse af gæster, og dialog med interessenter. Vi vil udbygge og udnytte internationale netværk med henblik på gensidig vidensopbygning og erfaringsudveksling.

En attraktiv og kompetent arbejdsplads

DD's succes afhænger af evnen til at tiltrække og fastholde de relevante specialistkompetencer i en i dansk sammenhæng lille niche. Vi vil gennem bl.a. kompetenceudvikling og eksterne samarbejder sikre, at de rette kompetencer er til stede i forhold til de relevante opgaver. Vi vil mindske vores sårbarhed i forhold til kompetencetab, via løbende erfarings- og vidensdeling og sikring af back up på kritiske nøglefunktioner.

4. DD's strategiske pejlemærker

Mål for 2019

DD har følgende mål for de højest prioriterede indsatsområder for den kommende periode:

1. Dekommissionering

DD vil frem mod 2023 gennemføre dekommissioneringen af de tre resterende nukleare anlæg – DR3, Hot Cells og Behandlingsstationen inkl. lagre – efter høj international standard, under iagttagelse af høj sikkerhed, økonomisk effektivt og indenfor den 20-årige tidsramme fastsat i B 48 af 13. marts 2003.

DR3

Mål 1.1: Reaktorens ydre dele er fjernet.

Effekt: Efter udtagningen af reaktorens indre dele (reaktortanken – RAT, grafitreflektoren og det bagstøbte blylag) er afsluttet i 2018, resterer reaktorens ydre dele (boralplader (bor valset ind i aluminium), ståltank udstøbt med bly samt betonafskærmningen), som herefter skal nedbrydes. Dette vil være den sidste delopgave i forbindelse med dekommissionering af selve reaktorblokken. Efterfølgende kan betonen omkring tungtvandsrummet (under selve reaktoren) nedbrydes.

Aktivitet: Reaktorens ydre dele består af et lag af boralplader, som sidder fast på den inderste ståltank umiddelbart bag det bagstøbte blylag. Dernæst kommer den dobbelte ståltank, der er udstøbt med bly, og yderst er betonen. Det meste beton er barytbeton, mens der i et bælte midt på (rundt om kernezonen) er stålkuglebeton. Der vil blive anvendt to forskellige nedbrydningstyper for de to betontyper: Stålkuglebetonen vil blive fjernet med en scabler, mens barytbeton, ståltank med bly samt boralpladerne vil blive savet ud i passende stykker. Her vil det være nødvendigt at bruge forskellige savklinger til henholdsvis metal og beton.

Det samlede projekt forventes afsluttet i 2022, og den frigjorte bygning overdraget til Bygningsstyrelsen i 2022 efter de nukleare tilsynsmyndigheders godkendelse af slutrapporten.

Hot Cell

Mål 1.2: Mellemrensning af alle cellerne er afsluttet

Effekt: Mellemrensningen er en fortsættelse af grovrensningen og skal bl.a. fjerne de hot spots, der er tilbage i cellerne efter grovrensningen og nedbringe strålingsniveauet i cellerne yderligere.

Aktivitet: Mellemrensningen udføres med en robot, der placeres inde i cellerne og afrenser de højtliggende overflader, som ikke kunne nås med de mekaniske arme samt de hot spots, der ikke kunne fjernes under grovrensningen. Mellemrensningen efterfølges af en afsluttende, manuel finrensning af cellerne.

Det samlede projekt forventes afsluttet i 2022 under forudsætning af, at bygningens strukturer kan frigives.

Teknologihallen

Der opstilles ingen resultatmål for Teknologihallen i 2019. Der er en meget begrænset urankontamination i kælderen (ubestrålet uran), som skal fjernes.

DD har valgt først at løse denne opgave i 2020, hvor DTU er fraflyttet bygningen. Baggrunden for dette valg er, at det gør dekommissioneringsopgaven betydeligt lettere at udføre, når der ikke er eksterne arbejdspladser i bygningen samtidig. Det samlede projekt forventes afsluttet i 2023.

Behandlingsstationen

Mål 1.3: Dekommissioneringen af Behandlingsstationen er påbegyndt

Effekt: Behandlingsstationen er det sidste nukleare anlæg, som skal dekommissioneres. Forudsætningen for at kunne påbegynde dekommissioneringen er, at de nukleare tilsynsmyndigheder har godkendt projektbeskrivelsen, som planlægges indsendt fra DD inden udgangen af 2018.

Aktivitet: Der skal udarbejdes et aktstykke for projektet, som skal godkendes, før der kan foretages større anskaffelser, men der kan godt udføres opgaver af DD's egne medarbejdere, når der foreligger en godkendt projektbeskrivelse. Detailplanlægningen af delopgaverne påbegyndes. Projektets iværksættelse forudsætter afslutning af Mål 3.3, se nedenfor.

2. Langsigtet løsning for affald

DD deltager aktivt i processen, som skal lede til en langsigtet løsning for det danske, radioaktive affald. Tidshorizonten for opførelse af den opgraderede lagerfacilitet vil have direkte betydning for tidsrammen for den samlede dekommissionering. Affaldet vil med vedtagelsen af B 90 stadig være på Risø efter 2023, og DD vil bibeholde ansvaret for affaldet indtil det er endeligt overført til slutdepot senest i 2073. Det aktualiserer behovet for at fastholde og udbygge de relevante faglige kompetencer af hensyn til institutionel kontrol og sikkerhedsmæssigt fuldt forsvarlig håndtering af affaldet i hele perioden. Når de nye opgaver i medfør af B 90 er fastlagt i større detalje, vil der blive taget stilling til behovet for supplerende kompetencer og ressourcer og eventuelle organisatoriske tilpasninger.

Mål 2.1: Forundersøgelse for ny, opgraderet lagerfacilitet (NOL) er afsluttet og opførelse af NOL igangsat.

Effekt: Forud for selve byggefasen skal der laves en forundersøgelse. Der skal aftales en konkret model og rollefordeling med Bygningsstyrelsen (BYGST) som ejer af området. De væsentligste resultater af forundersøgelsen vil være udpegning af en konkret lokalitet til NOL, og endelig fastlæggelse af design og kravspecifikationer, sidstnævnte med afsæt i det arbejde, som DD har igangsat i 2018. I hele forløbet skal der være en tæt kommunikation med og information til Roskilde Kommune, andre brugere af Risø-arealerne, de nærmeste naboer og øvrige interessenter, bl.a. gennem det lokale kontaktforum for Roskilde, som bliver nedsat i regi af UFM. Inden byggeriet kan realiseres skal der opnås relevante tilladelser.

Aktivitet: DD leverer det væsentligste bidrag til design og kravspecifikationer, og deltager i styre- og følgegruppe for byggeriet.

Mål 2.2: Sikkerhedsanalyse for NOL endeligt afsluttet og indsendt til godkendelse hos de nukleare tilsynsmyndigheder.

Effekt: Forud for byggeri af NOL skal der udarbejdes en sikkerhedsanalyse for faciliteten og de affaldsenheder, der placeres i den. Sikkerhedsanalysen skal vise, at affaldet kan opbevares sikkerhedsmæssigt fuldt forsvarligt i NOL i op til 50 år, og skal godkendes af de nukleare tilsynsmyndigheder.

Aktivitet: Udarbejdelse af sikkerhedsanalyse og dialog med myndighederne med henblik på godkendelse.

Mål 2.3: Strategi for kommunikation med relevante interessenter i tilknytning til NOL og slutdepot udarbejdet.

Effekt: Størst mulig åbenhed og formidling af viden om det radioaktive affald, NOL og et kommende slutdepot er afgørende for at opnå forståelse, tryghed og accept af begge faciliteterne. Strategien vil bl.a. tage udgangspunkt i DD's kommunikationsstrategi og en revideret interessentanalyse. I tilknytning til NOL vil der blive etableret et besøgscenter, som skal være åbent for offentligheden. Centret skal primært fortælle historien om, hvad affaldet består af, hvorfor det er opstået, og hvordan det håndteres nu og i fremtiden. Forventninger og ideer til besøgscentret vil være en del af strategien, og vil blandt andet blive drøftet i Roskilde kontaktforum.

Aktivitet: Udarbejdelse af strategi for kommunikation og interessenthåndtering i samarbejde med GEUS og SIU.

Mål 2.4: DD deltager i internationalt samarbejde om affaldshåndtering, og bidrager til afsøgning af mulig international løsning for det særlige affald.

Effekt: Med B 90 giver Folketinget samtykke til fortsat sondering af muligheden for at finde en international løsning for det særlige affald samt til DD's engagement i internationale forsknings- og udviklingsaktiviteter. DD deltager bl.a. i ERDO-arbejdsgruppen, som både beskæftiger sig med fælles håndterings- og deponeringsløsninger, og har desuden leveret et aktivt bidrag til det såkaldte EURAD-projektforslag under Euratom's 2018-arbejdsprogram; såfremt EURAD godkendes vil det kunne bidrage med meget relevant vidensopbygning og vidensdeling af både teknisk og strategisk karakter.

Yderligere afsøgning af muligheden for en international løsning for det særlige affald vil ske i tæt koordination med UFM.

Aktivitet: Fortsat deltagelse i ERDO-arbejdsgruppen, EURAD-projektet samt andre relevante fora samt bilaterale samarbejder.

Mål 2.5: DD deltager i arbejdet med formulering af en national affaldsvej for NORM.

Effekt: Ansvar for håndtering og lagring af NORM-affald påhviler operatørerne, mens et slutdepot kan overvejes også at skulle modtage den type affald, jf. B 90. Såfremt der tages initiativ til formulering af en samlet, national affaldsvej leverer DD fagligt input til processen.

Aktivitet: Deltagelse i eventuel arbejdsgruppe om national affaldsvej for NORM-affald.

Mål 2.6: Plan for fremtidige affaldshåndteringsfaciliteter besluttet.

Effekt: I takt med dekommissionering af Behandlingsstationen skal der tages stilling til behovet for fremtidige håndteringsfaciliteter. De vil i første omgang kunne placeres i den eksisterende bygningsmasse. I forbindelse med NOL vil det være hensigtsmæssigt at samle faciliteterne i en særskilt bygning i tilknytning til NOL, og inden for samme fysiske sikring.

Aktivitet: Udarbejdelse af samlet plan for fremtidige affaldshåndteringsfaciliteter.

3. Drift og Affaldshåndtering

DD skal drive og vedligeholde de resterende nukleare anlæg, til de er endeligt dekommissioneret. DD skal modtage, behandle og mellemlagre affald fra dekommissioneringen og driften samt fra danske brugere af radioaktivt materiale i henhold til nationale regler og internationale retningslinjer og anbefalinger.

Mål 3.1: Tømning af lille grube på Centralvejslageret er afsluttet.

Effekt: Opgaven er en forberedende opgave i forbindelse med at tømme lagrene forud for dekommissionering af Behandlingsstationen og de tilhørende lagre. Den efterfølger opgaven fra 2018 med tømning af "gammel grube".

Aktivitet: Indholdet af gruben tages op enkeltvis, hvorefter det karakteriseres, neddeles og pakkes til mellemlagring efter de samme retningslinier, som det øvrige affald i DD.

Mål 3.2: Implementering af afværgeforanstaltninger i forhold til malmoplaget.

Effekt: Opfølgning på Roskilde Kommunes varsel om påbud i forhold til malmoplaget, til forhindring af fortsat udvaskning af primært flourid fra oplaget og forhindring af spredning af det allerede udvaskede materiale.

Aktivitet: Overdækning af bunkerne (eventuelt i 2018) samt afværgepumpning og monitorering af indholdet af flourid, arsen og bly i filtersatte boringer.

Mål 3.3: Flytning af personale gennemført og plan for flytning af udstyr fra bygning 211 udarbejdet.

Effekt: Forud for dekommissioneringen af det sidste nukleare anlæg, Behandlingsstationen (Mål 1.3 ovenfor), skal bygningerne rømmes. En af de vigtigste erfaringer, som DD har gjort i de tidligere dekommissioneringsprojekter, Hot Cells og Teknologihallen, er, at det ikke er hensigtsmæssigt for nogen af parterne at dekommissionere i en bygning, hvor andre har deres faste arbejdspladser. Derfor har DD besluttet, at bygning 211 skal være tømt forinden.

Aktivitet: Personalets faste arbejdspladser flyttes til bygning 214 i starten af 2019. Parallelt hermed planlægges det, hvor de anlæg, der i dag er installeret i bygning 211 og som skal forblive i drift, kan placeres i øvrige DD-bygninger, og hvad det kræver. Derefter planlægges disse udstyrsflytninger og tidsforløbet herfor. Det forventes, at disse flytninger er gennemført i løbet af 2019.

4. Tekniske støttefunktioner

DD's frigivelsesfunktion er akkrediteret efter ISO 17025-standarden af det danske akkrediteringsorgan DANAK til at foretage frigivelsesmålinger.

DD's bygninger og landområder skal gennemgå frigivelsesmålinger, så de kan anvendes til andet formål uden restriktioner. Frigivelsesmålinger på bygninger skal gennemføres akkrediteret. Frigivelsesmålinger på landområder skal ikke gennemføres akkrediteret, og derfor skal de udarbejdede frigivelsesrapporter godkendes af de nukleare tilsynsmyndigheder.

Mål 4.1: Udarbejde en opdateret plan for frigivelsesmålinger af landområder på Risø-området.

Effekt: De nuklid-specifikke frigivelsesniveauer for landområder er beregnet ud fra en dosisbinding på 100 $\mu\text{Sv}/\text{år}$ ved en fremtidig anvendelse af området uden restriktioner. De nukleare tilsynsmyndigheder kræver, at der anvendes en dosisbinding på 10 $\mu\text{Sv}/\text{år}$.

Aktivitet: Der gennemføres beregninger af nuklid-specifikke frigivelsesniveauer for landområder. Det antages, at personer på Risø-området i fremtiden kun bor på området og arbejder andetsteds eller kun arbejder på området og bor andetsteds. Frigivelsesniveauerne beregnes ud fra en dosisbinding på 10 $\mu\text{Sv}/\text{år}$, men med mindre konservative antagelser end i den eksisterende plan.

5. Administrative støttefunktioner

De administrative funktioner skal understøtte en effektiv opgaveløsning gennem god økonomistyring, proaktive HR-aktiviteter tilpasset DD's særlige situation, aktiv information om vore aktiviteter og en effektiv IT-understøttelse.

Mål 5.1: Implementering og ibrugtagning af det nye fællesstatslige budgetsystem

Effekt: DD skal efter planen ultimo 2019 koble sig på det nye statslige budgetsystem. Det nye statslige budgetsystem ses som en mulighed for at give DD en mere smidig, sikker og tidsbesparende samt integreret arbejdsproces. Således forventes blandt andet en funktionalitet, som både muliggør budgetlægning helt ned på finanskontoniveau og budgetlægning på overordnede styringsniveauer med udgangspunkt i finanskontoplanens struktur. Herunder forventes også muligheden for mere effektiv og

smidig intern ledelsesrapportering på udvalgte detaljeringsniveauer. Slutteligt forventes lettere arbejdsgange ved indrapportering.

Aktiviteter: Der foretages blandt andet en gennemgang og tilpasning af DD's registreringsramme med henblik på at sikre, om den afspejler de faste dimensioner. Herunder oprettelse af steddimension samt mulighed for minimering af redundans i registrering. DD's eksisterende ledelsesinformation tilstræbes i videst muligt omfang indbygget i budgetsystemet. Herunder revurderes interne budgetprocedurer, styringsbehov og roller m.m.

Mål 5.2: Optimeret rekrutteringsproces

Effekt: I takt med at DD afslutter nuværende opgaver og skal håndtere nye opgaver efter B 90, vil resourcetilpasning – herunder både rekruttering og kompetenceudvikling – komme til at betyde meget. DD vil tilrettelægge rekrutteringen og onboarding så hensigtsmæssigt, at personaleudskiftning ikke forsinker arbejdsopgaverne unødigt og at de nye medarbejdere har de nødvendige kompetencer for at udføre de nuværende og kommende arbejdsopgaver i videst muligt omfang.

Aktiviteter: Alle der er involveret i rekruttering skal klædes på til at imødegå den nye situation. Det sker ved et kompetenceudviklingsforløb for tillidsrepræsentanter, ledere og HR/kommunikation. Der skal tilrettelægges en hensigtsmæssig arbejdsfordeling, så ressourceforbruget til rekruttering belaster mindst muligt, men med størst mulig effekt.

5. Ikrafttrædelse og underskrifter

Resultatkontrakten træder i kraft den 1. januar 2019 og løber til og med 31. december 2019.

København den

6/12-18

Direktør Nikolaj Veje

Styrelsen for Institutioner og Uddannelsesstøtte

Direktør Ole Kastbjerg Nielsen
Dansk Dekommissionering